

УДК 378

Волошина А. - ст. гр. ПРО-08

Національна металургійна академія України, Дніпропетровськ

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ САМОВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА ВТНЗ У ПРОЦЕСІ ЙОГО ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ

Науковий керівник: к.пед.наук, доцент Лучанінова О.П.

Теоретичним підґрунтям вирішення цієї проблеми слугують наукові праці вітчизняних та зарубіжних дослідників: Б. Ананьєва, Л. Виготського, Г. Костюка, О. Леонтєва, С. Максименка, В. М'ясищева, С. Рубінштейна. Окремі педагогічні аспекти проблем професійного самовиховання людини набули подальшого обґрунтування в наукових дослідженнях С. Архангельського, В. Андрєєва, М. Піскунова та ін., якими встановлено, що рушійні сили самовиховання визначаються як зовнішніми соціальними вимогами, так і власним ставленням людини до цих вимог. Тому самовиховання розглядається науковцями і як діяльність, і як вища форма активності особистості.

Суттєвим результатом сучасних досліджень (І. Беха, І. Зязюна, С. Гончаренка, В. Гриньової, І. Прокопенка, Н. Тарасевич та ін.) є доведення правомірності й можливості формування потреби у професійному самовихованні як невід'ємної та органічної складової професійної підготовки майбутнього фахівця.

Виникає необхідність в обґрунтуванні таких організаційно-педагогічних умов, які б могли сприяти професійному самовдосконаленню студентів. До таких організаційно-педагогічних умов можна віднести: поглиблення мотивації студента шляхом актуалізації цінностей самовиховання засобами виховання; збагачення змісту виховної роботи викладача педагогічних дисциплін ідеями розвитку та саморозвитку особистості, технологіями самовдосконалення і життєтворчості; запровадження інноваційно-творчої діяльності, методів та засобів особистісно-професійного самовиховання студентів в ході викладання дисципліни «Професійна педагогіка»; формування досвіду самовиховної діяльності студентів на основі створення професійного портфоліо. Досвід навчально-виховної діяльності вищих навчальних закладів переконує, що ефективно вирішувати питання підготовки майбутніх фахівців можна лише за активної участі в цьому процесі студентів. Професійне самовдосконалення — свідомий, цілеспрямований процес підвищення рівня власної професійної компетенції та розвитку професійно значущих якостей відповідно до соціальних вимог, умов професійної діяльності та власної програми розвитку. Професійне самовдосконалення майбутнього фахівця відбувається у двох взаємопов'язаних формах — самоосвіта і самовиховання. Основним змістом самоосвіти є вдосконалення наявних у студента знань, формування умінь і навичок з метою досягнення бажаного рівня професійної компетенції. Людина інколи самовдосконалюється підсвідомо. Неусвідомлене самовиховання зазвичай має епізодичний характер, здійснюється без чіткого плану і розгорнутої програми, що набагато знижує його результативність. Значно вищу ефективність має усвідомлене самовиховання - системна і свідома діяльність людини, спрямована на її саморозвиток і формування власної базової культури. Тут можна запропонувати наступні умови: реально оцінка студентом своєї придатності до обраної професії; досягнення згоди із самим собою, знаходження сенсу життя; самоактуалізація і самореалізація потенційних можливостей, природних здібностей студента та активне самоутвердження в суспільному житті.